

PRESENTACIÓ

Podeu fer la cerca a través d'aquesta web gràcies a la programació que ha realitzat en Manel Niubó, utilitzant només programari de lliure distribució, sota llicència GPL (Apache, PHP i MySQL). L'elaboració de la base de dades ha anat a càrrec d'en Gerard Carrión, que ha recorregut els itineraris en les quatre estacions de l'any, identificant les diverses espècies, recollint mostres i fent les fotografies que hi trobareu –amb una llicència retribuïda concedida pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm.: 4182 de 26.7.2004)– i comptant amb l'assessorament d'en Joan Font –professor de la Unitat de Botànica del departament de Ciències Ambientals de la UdG– que ha tingut la paciència de repassar les dades, així com les identifikacions de les mostres i de les fotografies.

En aquest espai, podeu fer el següent:

1. Cercar les plantes que es poden trobar en un itinerari o en alguna de les zones en que s'ha dividit cadascun d'ells, fins a un total de 63. Cal tenir present que a la base de dades s'hi han inclòs totes les espècies que s'han identificat en els diversos recorreguts, tenint en compte que la vegetació del punt en què s'acaba una zona i en comença una altra, la trobareu a la zona que comença en aquell punt, excepte en els llocs de final de jornada a l'itinerari 6. Això no vol dir que quan hi aneu hi trobeu totes les espècies, ni tampoc que no n'hi pugueu trobar alguna que no hi estigui inclosa. Dependrà de l'època de l'any en què hi aneu, de la climatologia i de si s'han fet tales o neteges del bosc o del sotabosc. Enguany –des de l'estiu del 2004 fins l'estiu del 2005– les pluges han sigut molt minses i això s'ha notat en la quantitat i varietat d'espècies: pràcticament no hi ha hagut bolets –per això no n'hi trobareu– i el nombre d'espècies primaverals, en general, ha sigut inferior al de la primavera del 2004, per exemple, que va ser molt més plujosa. A més, en prou feina hem tingut primavera: el fred s'ha allargat fins molt tard i la calor ha vingut de cop; això ha fet que s'hagi produït un esclat de vida en un temps molt curt que no ha sigut suficient per a fer tots els recorreguts. Tot i amb això, hem aconseguit identificar un total de 638 espècies diferents. En els casos en què la manca de flors –sobre tot en el cas de les herbàcies– o l'existència d'hibridacions –com en el cas dels roures, per exemple– no ens han permès identificar clarament les espècies, les hem catalogat amb el nom del gènere (*Quercus sp.*, per exemple). El mateix ha passat amb les espècies que hem considerat que, pel nivell en què estem treballant, presentaven una dificultat més gran a l'hora de diferenciar-les a partir de fotografies –hieracis i rosers, sobre tot. Pel que fa a les gramínies, només hem contemplat les que ens ha semblat que criden més l'atenció. El que sempre cal tenir en compte a l'hora de fer les identifikacions és que els arbres i els arbustos, abans de ser adults, passen per una fase de plàntula o plançó que els donen un aspecte semblant a una mata, però amb unes característiques bastant diferents de les que coneixem i que ens poden fer ballar molt el cap. Si feu el recorregut d'aquests itineraris amb un interès botànic, recordeu que s'ha d'anar amb compte a l'hora de recollir les mostres: amb una per a tot el grup n'hi ha prou, no cal que n'agafí una cadascun, sinó, la sortida botànica es pot transformar en una plaga de llagosta. Recordeu també que hi ha algunes espècies verinoses i que s'ha d'alertar els nois i les noies de no menjar res que no coneguin molt bé, per més temptador que sigui el seu aspecte. De tota manera, la manipulació és una bona eina d'aprenentatge; la presència de punxes o el tacte poden ser caràcters importants per diferenciar algunes plantes.

2. Identificar una mostra a partir de 81 caràcters senzills que no tindreu cap dificultat en reconèixer. No hi hem inclòs els que hem considerat excessivament especialitzats –com ara les posicions de l'ovari en una flor, per exemple– perquè no ens han semblat adequats pel nivell al qual va destinat aquest material. En podeu marcar tants com vulgueu alhora, sempre i quan n'estiguen segurs; marcar un caràcter del qual en dubteu, pot fer que la planta que vulgueu identificar no aparegui a la llista. Com més en conegueu, més podreu acotar la cerca i menys espècies tindreu al final. També permet fer aquesta cerca només amb les espècies que es puguin trobar en un determinat itinerari o zona.

En aquest apartat cal tenir en compte algunes qüestions:

1.- Quan parlem de plantes aquàtiques ens referim a les que viuen submergides totalment o en part dintre de l'aigua (cal anar en compte a no enganyar-se en episodis d'aiguats o en períodes de sequera).

2.- El caràcter de **tija estriada** només està activat en el cas de les espècies que pertanyen a la família de les *papilionàcies*.

3.- Els caràcters **caducifoli** i **perennifoli** només estan activats per als arbres, arbustos, lianes i mates.

3. Si coneixeu el nom popular –encara que només en sigui una part– d'una planta, podreu veure la seva fotografia i quines són les seves característiques. Si hi ha més d'una espècie que tingui el mateix nom, us apareixeran totes. Bàsicament s'ha intentat adoptar la nomenclatura de l'Empordà, Garrotxa i Ripollès, encara que sovint no s'ha aconseguit perquè varia molt, fins i tot, entre localitats. En cas de dubte s'ha adoptat la nomenclatura que apareix en el llibre de Francesc Masclans –ja exhaurit, malauradament– *Els noms de les plantes als Països Catalans*.
4. Igualment, si coneixeu el nom científic –encara que només en sigui una part– d'una planta, també en podreu veure la fotografia i conèixer les seves característiques. Si només en sabeu el gènere o si hi ha més d'una espècie que tingui, en el seu nom, la part que s'hi hagi entrat, també us apareixeran totes.

Al final obtindreu, a més de la fotografia, un petit resum de les característiques de la planta i el codi amb què apareix a la *Flora manual dels Països Catalans* (Bolós, Vigo, Masalles i Ninot). Tant per a nomenclatura com per a codificació s'ha utilitzat la tercera edició, revisada i ampliada, publicada el juliol d'aquest mateix any 2005.

També apareixerà l'apartat d'**Observacions** que hi ha a la fitxa de cada planta, on hi trobareu característiques especials o diferencials, aplicacions medicinals o altres curiositats referents a aquella espècie. Hem intentat utilitzar el mínim de tecnicismes possible; tot i així, si us fes falta, s'ha inclòs un petit [glossari](#) amb els mots que hem utilitzat i que us poden ser desconeguts.

En alguns casos hem comès el que podríem anomenar incorreccions voluntàries, com ara identificar bràctees o tèpals amb pètals veritables, quan es confonen fàcilment. Si premeu [aquí](#), podreu veure en quines situacions hem introduït aquestes incorreccions.

Finalment, hem inclòs algunes curiositats i alguns "[truquets](#)" per a poder diferenciar gèneres o espècies similars.

Desitgem que us sigui una eina útil.

Gràcies per utilitzar-la.